

Olsztyn, 22 lutego 2019 r.

GM.0003.1.2019

**Pan
Paweł Czemieliński
Radny Sejmiku Województwa
Warmińsko-Mazurskiego**

Szanowny Panie Radny,

W odpowiedzi na Pana interpelację złożoną w dniu 11 lutego 2019 r., w sprawie poprawy jakości powietrza, uprzejmie informuję, że Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego mając na uwadze jakość powietrza, konieczność jego ochrony przed zanieczyszczeniem oraz wpływ jakości powietrza na zdrowie obywateli, w pierwszej kolejności realizuje obowiązki wynikające z przepisów prawa m.in. z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz.U. z 2018 r. poz. 799 ze zm.)

W związku z powyższym Samorząd Województwa realizując zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, o których mowa w art. 91 i 92 ww. ustawy określił:

- uchwałą Nr XXXI/614/13 z dnia 28 października 2013 r. „*Program ochrony powietrza ze względu na przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu dla strefy miasto Olsztyn*”;
- uchwałą Nr XXXI/615/13 z dnia 28 października 2013 r. „*Program ochrony powietrza ze względu na przekroczenie poziomu docelowego benzo(a)pirenu dla strefy miasto Elbląg*”;
- uchwałą Nr IV/96/15 z dnia 16 lutego 2015 r. „*Program ochrony powietrza dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10 wraz z Planem działań krótkoterminowych ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10*”;
- uchwałą Nr IV/97/15 z dnia 16 lutego 2015 r. „*Plan działań krótkoterminowych dla strefy warmińsko-mazurskiej ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10*”;
- uchwałą Nr IV/98/15 z dnia 16 lutego 2015 r. „*Plan działań krótkoterminowych dla strefy miasto Olsztyn ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10*”;
- uchwałą Nr IV/99/15 z dnia 16 lutego 2015 r.; „*Plan działań krótkoterminowych dla strefy miasto Olsztyn ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10*”;

- uchwałą Nr IV/100/15 z dnia 16 lutego 2015 r. „*Plan działań krótkoterminowych dla strefy miasto Elbląg ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10*”;
- uchwałą Nr IV/101/15 z dnia 16 lutego 2015 r. „*Plan działań krótkoterminowych dla strefy miasto Elbląg ze względu na ryzyko wystąpienia przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10*”;
- uchwałą Nr XIX/446/16 z dnia 30 sierpnia 2016 r. „*Program ochrony powietrza dla strefy miasto Olsztyn ze względu na przekroczenie poziomu dopuszczalnego pyłu PM10*”.

W wymienione programy i plany stanowią główne dokumenty strategiczne dedykowane bezpośrednio poprawie jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim. Programy ochrony powietrza, tworzone przez Zarząd Województwa i określane w drodze uchwał przez Sejmik Województwa, mają na celu osiągnięcie poziomów dopuszczalnych lub docelowych substancji w powietrzu, natomiast działania określone w planach działań krótkoterminowych, mają na celu zmniejszenie ryzyka wystąpienia przekroczeń poziomu alarmowego, dopuszczalnego lub docelowego substancji w powietrzu oraz ograniczenie skutków i czasu trwania zaistniałych przekroczeń.

Realizacja działań naprawczych wynikających z programów ochrony powietrza przez samorządy gminne oraz inne podmioty wskazane w ww. dokumentach, dotyczących zmniejszania emisji powierzchniowej, liniowej i przemysłowej przyczyniają się sukcesywnie do zmniejszania przekroczeń poziomów zanieczyszczeń m.in. pyłem zawieszonym PM10 oraz benzo(a)pirenem.

Poszczególne gminy, realizując obligatoryjne działania naprawcze z programów ochrony powietrza lub zadania własne, podejmują inicjatywy mające na celu zwiększenie świadomości ekologicznej i edukowanie mieszkańców na temat korzyści płynących z wykorzystania odpowiedniej jakości paliw, wymiany pieców, korzystania z komunikacji miejskiej i szkodliwości spalania odpadów. Działania te obejmują m.in. materiały edukacyjne (ulotki, plakaty, poradniki ekologiczne, artykuły w prasie lokalnej), konsultacje społeczne i spotkania z mieszkańcami przeprowadzane w formie, lekcji w szkołach, przedszkolach lub innych placówkach oświatowych, pikników ekologicznych, spektakli edukacyjnych, konkursów plastycznych.

Dodatkowo zauważyć należy, że w związku z obowiązującymi programami ochrony powietrza uchwalonymi przez Sejmik Województwa Warmińsko-Mazurskiego, poszczególne urzędy opracowują i przystępują do opracowania programów ograniczenia niskiej emisji (PONE). Przykładem, może być miasto Olsztyn, stanowiące odrębną strefę zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. z 2012 r. poz. 914). Urząd Miasta Olsztyna opracował „*Program Ograniczenia Niskiej Emisji dla Miasta Olsztyna*” przyjęty uchwałą nr XLII/797/17 Rady Miasta Olsztyna z dnia 29 listopada 2017 r. Ten strategiczny dokument zawiera inwentaryzację źródeł niskiej emisji oraz określa środki zaradcze, mające na celu poprawę jakości powietrza do roku 2023 na terenie miasta Olsztyna.

Ponadto, gminy opracowały lub opracowują plany gospodarki niskoemisyjnej (PGN), które zawierają strategię działań oraz plan przedsięwzięć związanych ze zrównoważoną i niskoemisyjną gospodarką energetyczną, uwzględniając uwarunkowania krajowej i europejskiej polityki klimatycznej, jak również czynniki lokalne, np.: „*Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Olsztyna*” przyjęty Uchwałą Nr X/110/15 Rady Miasta Olsztyna z dnia 27 maja 2015 r., oraz „*Plan gospodarki*

niskoemisyjnej dla Miasta Elbląga” przyjęty Uchwałą Nr VIII/106/2015 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 25 czerwca 2015 r., „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Nidzica” przyjęty Uchwałą Nr XI/161/2015 Rady Miejskiej w Nidzicy czy „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Miejskiej Kętrzyn” przyjęty Uchwałą Nr XVI/110/15 Rady Miejskiej w Kętrzynie z dnia 25 listopada 2015 r.

Zaznaczyć należy, że na poziomie wojewódzkim obowiązują także inne dokumenty opracowywane i uchwalane przez Samorząd Województwa, dedykowane pośrednio poprawie jakości powietrza, poprzez zastosowane w nich zapisy, tj.: *Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025, Program Ochrony Środowiska Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020, Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego.*

Rozpatrując wskazany w interpelacji problem tzw. smogu, uprzejmie informuję, że Samorząd Województwa aktualnie nie planuje wprowadzenia tzw. „uchwały antysmogowej”. Zaznaczyć należy, że ustawodawca dał sejmikom wojewódzkim możliwość określania tych uchwał w sposób dostosowany do lokalnych zagrożeń, możliwości i potrzeb. Zgodnie z art. 96 ustawy *Prawo ochrony środowiska* sejmiki województw mogą, w drodze uchwały, w celu zapobieżenia negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi lub na środowisko, wprowadzić ograniczenia lub zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Uchwałą, o której mowa powyżej, określa granice obszaru, na którym wprowadza się ograniczenia lub zakaz, rodzaje podmiotów lub instalacji, dla których wprowadza się ograniczenia lub zakazy, rodzaje lub jakość paliw dopuszczonych do stosowania lub których stosowanie jest zakazane na obszarze, lub parametry techniczne lub rozwiązania techniczne lub parametry emisji instalacji, w których następuje spalanie paliw, dopuszczonych do stosowania na tym obszarze. Uchwałą, może także określać sposób lub cel wykorzystania paliw, który jest objęty ograniczeniami określonymi w uchwale, okres obowiązywania ograniczeń lub zakazów w ciągu roku, obowiązki podmiotów objętych uchwałą w zakresie niezbędnym do kontroli realizacji uchwały.

Rozpatrując przedmiotową kwestię, w pierwszej kolejności należy przeanalizować oceny roczne jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim za lata ubiegłe.

Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w kwietniu 2018 r. przekazał Zarządowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego „*Ocenę roczną jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim za rok 2017*”. Zgodnie z wynikami ww. oceny stężenia zanieczyszczeń:

SO₂, O₃, NO₂/NO_x, CO, pyłu PM_{2.5}, pyłu PM₁₀, ołowiu, arsenu, kadmu, niklu w pyłe PM₁₀ ze względu na ochronę zdrowia i roślin nie przekraczały wartości odpowiednio dopuszczalnych i docelowych określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 w sprawie *poziomów niektórych substancji w powietrzu* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031). Stężenia metali w pyłe od kilku lat mieszczą się poniżej dolnych progów oszacowania określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz.U. 2012, poz. 1032).

W przypadku klasyfikacji stref ze względu na stwierdzone w 2017 r. stężenia pyłu PM₁₀ w powietrzu, wyniki badań przeprowadzonych na stacjach pomiarowych przyrównano do granic dwóch poziomów dopuszczalnych. W przypadku poziomu dopuszczalnego dotyczącego ilości dni, w których zanotowano średnią dobową powyżej wartości 50 µg/m³ (przekroczenie dopuszczalne 35 dni/rok) w żadnej ze stref nie zanotowano przekroczenia – w strefie m. Olsztyn takich dni było 19, w strefie m. Elbląg – 25 dni, natomiast w strefie warmińsko-mazurskiej – 32 dni. Zanotowane średnie roczne na wszystkich stanowiskach pomiarowych były niższe od poziomu dopuszczalnego wynoszącego 40 µg/m³. Najwyższą wartość średnioroczną zanotowano w Gołdapi – 28,5 µg/m³.

W żadnej ze stref nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 dla średniej rocznej.

Analizując klasyfikację stref ze względu na stwierdzone w 2016 r. stężenia pyłu PM10 w powietrzu ustalono, że w żadnej ze stref nie zanotowano przekroczenia – w Olsztynie takich dni było 11, w Elblągu - 14 dni. W strefie warmińsko-mazurskiej (w Gołdapi) zanotowano 36 dni, jednakże z uwagi na udział źródeł naturalnych w dwóch dniach kwietnia 2016 roku WIOŚ w Olsztynie dokonał odliczenia i wartość finalna wskaźnika w ocenie za 2016 rok wyniosła 34 dni. Zanotowane średnie roczne na wszystkich stanowiskach pomiarowych były niższe od poziomu dopuszczalnego wynoszącego $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Najwyższą wartość średnioroczną zanotowano w Gołdapi – $31,6 \mu\text{g}/\text{m}^3$. W żadnej ze stref nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 dla średniej rocznej.

Biorąc pod uwagę klasyfikację stref ze względu na stwierdzone w 2015 r. stężenia pyłu PM10 w powietrzu zanotowane średnie roczne na wszystkich stanowiskach pomiarowych były niższe od poziomu dopuszczalnego wynoszącego $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Najwyższą wartość średnioroczną zanotowano w Nidzicy – $28,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$. W żadnej ze stref nie stwierdzono przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 dla średniej rocznej. W strefie warmińsko-mazurskiej zanotowano przekroczenie poziomu dopuszczalnego dot. ilości dni, w których zanotowano średnią dobową powyżej wartości $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Przekroczenie zanotowano dla pomiarów przeprowadzonych w Nidzicy – 44 dni. W przypadku pozostałych stanowisk pomiarowych wykorzystanych w ocenie nie zanotowano przekroczenia poziomu dopuszczalnego. Strefę warmińsko-mazurską zakwalifikowano do klasy C. Strefom miasto Elbląg i miasto Olsztyn nadano klasę A.

W latach 2015-2017 r. wystąpiły przekroczenia poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe PM10 wynoszącego $1 \text{ ng}/\text{m}^3$ w strefach miasto Elbląg (odpowiednio wg lat: $2,0 \text{ ng}/\text{m}^3$, $1,8 \text{ ng}/\text{m}^3$, $2,1 \text{ ng}/\text{m}^3$) i strefie warmińsko-mazurskiej – Nidzica i Iława (odpowiednio wg lat: $3,1 \text{ ng}/\text{m}^3$ - $3,3 \text{ ng}/\text{m}^3$; $2,7 \text{ ng}/\text{m}^3$ - $3,2 \text{ ng}/\text{m}^3$; $3,35 \text{ ng}/\text{m}^3$ do $3,5 \text{ ng}/\text{m}^3$). W ostatnich 3 latach nie odnotowano przekroczeń tego wskaźnika w strefie miasto Olsztyn.

Biorąc pod uwagę ww. poziom docelowy B(a)P zwrócić uwagę należy, że nawet na stanowisku tła regionalnego w Stacji Kompleksowego Monitoringu Środowiska Puszcza Borecka w 2017 r. zanotowano poziom B(a)P wynoszący $0,6 \text{ ng}/\text{m}^3$. Gmina Kruklanki, na terenie której znajduje się Stacja KMŚ Puszcza Borecka, ma wybitnie leśno-rolniczy charakter. Grunty orne stanowią tu tylko około 20% powierzchni, łąki i pastwiska około 13%, a lasy około 53%. Powierzchnia terenów użytkowanych do celów komunikacyjnych oraz obszarów zajętych przez osiedla i kopalnie nie osiągnęła znaczącego udziału. Drogi stanowią około 3%, koleje około 0,1%, a osiedla około 1,5% powierzchni terenu gminy.

O ewentualnym podjęciu przez Samorząd Województwa prac nad tzw. „uchwałą antysmogową” decydować mogą wyniki „Oceny rocznej jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim za rok 2018”, którą Główny Inspektor Ochrony Środowiska przekaze Zarządowi Województwa na podstawie art. 89 ust. 1a ustawy *Prawo ochrony środowiska*.

Przyjęcie tzw. „uchwały antysmogowej” może przyspieszyć proces zmniejszania tzw. „niskiej emisji”, stanowiącej główną przyczynę przekroczeń poziomów substancji w powietrzu, jednakże działanie to powinno zostać poprzedzone dogłębną, wielowątkową analizą potencjalnych skutków wprowadzonych regulacji – głównie społecznych i finansowych oraz szerokimi konsultacjami z mieszkańcami województwa, jednostkami samorządu terytorialnego i specjalistami z zakresu jakości powietrza, efektywności technik grzewczych i bilansu ekonomicznego, przeprowadzonymi z poszanowaniem zasad zrównoważonego rozwoju, proporcjonalności i sprawiedliwości społecznej

oraz połączonymi z akcjami informacyjnymi dot. wpływu regulacji na każdy sektor codziennego życia mieszkańców.

Zauważyć należy, że przed wprowadzeniem bardzo restrykcyjnego rozwiązania jakim jest tzw. „uchwała antysmogowa”, należałoby się skupić na przyjaznych dla obywatela dobrowolnych działaniach naprawczych możliwych do realizacji na szczeblu samorządów lokalnych. Do działań, które leżą w kompetencji samorządów lokalnych należą np.: rozwój ekologicznej komunikacji publicznej (elektryczny lub gazowy transport publiczny, tramwaje), poprawa efektywności energetycznej budynków publicznych dzięki termomodernizacji oraz wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii poprzez montaż paneli słonecznych na ich dachach i ścianach budynków, podłączenie odbiorców energii cieplnej do miejskich sieci ciepłych, co jest najbardziej korzystnym rozwiązaniem dla gospodarstw domowych, stosowanie dopłat do rachunków za ogrzewanie po podłączeniu do sieci miejskiej przy rezygnacji z przestarzałych technologicznie pieców lub dofinansowanie kosztów zakupu lepszej jakości paliwa. Samorządy lokalne mają także możliwość rozbudowy ścieżek rowerowych zarówno w ujęciu regionalnym, jak i ponadregionalnym, a także promowania transportu alternatywnego dla samochodowego, pozwalającego wykorzystać np. rower jako codzienny i całoroczny środek transportu.

Ponadto, należy zwrócić uwagę na fakt, że obecnie obowiązujące na terenie województwa oraz poszczególnych gmin programy i plany (POP, PONE, PGN) wdrażające działania naprawcze dotyczące jakości powietrza, jego zanieczyszczenia i ochrony, są zaplanowane na realizację długookresową (np. 10 lat). Do oceny skutków wprowadzanych rozwiązań i działań naprawczych potrzebny jest czas i bieżąca analiza ich rezultatów, a także w miarę konieczności aktualizacja przyjętych założeń.

Propozycje rozwiązań zapisane w tzw. „uchwale antysmogowej” powinny mieć na celu osiągnięcie optymalnego efektu środowiskowego, jednakże w korelacji z sytuacją społeczno-ekonomiczną województwa. W obecnej sytuacji społeczno-gospodarczej województwa warmińsko-mazurskiego, przy aktualnych cenach paliw alternatywnych (np. gazu) i przy obecnym stanie technicznym wielu instalacji do spalania paliw, próby całkowitego i natychmiastowego wyeliminowania spalania węgla i drewna w kotłach, piecach i kominkach byłyby nieskuteczne, a przy tym mogłyby prowadzić do pogłębienia ubóstwa energetycznego wielu mieszkańców województwa oraz obniżenia poziomu życia, szczególnie rodzin z gorszą sytuacją materialną.

Zaznaczyć należy, że na etapie tworzenia projektu tzw. „uchwały antysmogowej”, należałoby wziąć pod uwagę obowiązujące i projektowane akty normatywne, wprowadzające rozwiązania zbliżone lub identyczne z proponowanymi w aktualnie obowiązujących w kraju „uchwałach antysmogowych”.

Przykładem może być Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe, które ma na celu przygotować polski rynek do wymagań przepisów prawa UE. Rozporządzenie weszło w życie w dniu 1 października 2017 r. (dla kotłów wyprodukowanych, ale jeszcze niewprowadzonych do sprzedaży ani do użytkowania przed 1 październikiem 2017 r., przepisy tego rozporządzenia zaczęły obowiązywać od dnia 1 lipca 2018 r.). Przedmiotowe rozporządzenie, określa szczegółowe wymagania dla wprowadzanych do obrotu i użytkowania kotłów na paliwo stałe o znamionowej mocy cieplnej nie większej niż 500kW, w tym kotłów wchodzących w skład zestawów zawierających kocioł na paliwo stałe, ogrzewacze dodatkowe, regulatory temperatury i urządzenia słoneczne, tj. odnosi się do kotłów, które są wprowadzane do obrotu, a nie tych już użytkowanych.

W ww. rozporządzeniu wskazano wymagania przewidziane dla kotłów spełniających wymagania klasy 5, czyli najbardziej przyjaznych środowisku, zgodnie z treścią normy PN-EN

303-5:2012 „Kotły grzewcze, Część 5: Kotły grzewcze na paliwa stałe z ręcznym i automatycznym zasypem paliwa o mocy nominalnej do 500 kW, Terminologia, wymagania, badania i oznakowanie”, która wskazuje m.in. graniczne wymagania dla kotłów na paliwo stałe dla trzech klas tych urządzeń (klasa 3, klasa 4 i klasa 5). W § 2 ust. 1 rozporządzenia wskazano, że kotły na paliwo stałe powinny spełniać graniczne wartości emisji określone w załączniku do rozporządzenia. W załączniku określono podstawowe wymagania granicznych wartości emisji, które odpowiadają postanowieniom normy PN-EN 303-5:2012, co ma skutkować, sprzedażą i instalacją tylko kotłów zaawansowanych konstrukcyjnie i jak najlepszych pod względem emisyjności. W przepisie tym wprowadzono zakaz stosowania na etapie konstruowania kotłów rusztu awaryjnego (§ 2 ust. 2 ww. rozporządzenia), co ma zapobiegać spalaniu lub współspalaniu odpadów, co powodowałoby wyższe emisje, niż wynikające ze spalania dedykowanego dla danego rodzaju kotła paliwa stałego.

Następnie, w dniu 12 września 2018 r., dzięki ustawie z dnia 5 lipca 2018 r. o zmianie ustawy o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw oraz ustawy o Krajowej Administracji Skarbowej, weszła w życie nowelizacja ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz.U. 2018 poz. 427), która wprowadziła m.in. świadectwa jakości paliw i określiła parametry paliw stałych. Ponadto, Minister Energii wydał trzy rozporządzenia z dnia 27 września 2018 r., tj.: w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych (Dz.U. 2018 poz. 1890), sposobu pobierania próbek paliw stałych (Dz.U. 2018 poz. 1891) oraz w sprawie metod badania jakości paliw stałych (Dz.U. 2018 poz. 1893), które weszły w życie 11 listopada 2018 r. Powyższe przepisy dotyczą paliw stałych spalanych w gospodarstwach domowych oraz w instalacjach o mocy cieplnej poniżej 1 MW. Muły węglowe, flotokoncentraty, węgiel brunatny, ich mieszanki oraz paliwo powstałe z dowolnego zmieszania paliw zawierające mniej niż 85 proc. węgla kamiennego zostały objęte ustawowym zakazem sprzedaży do sektora komunalno-bytowego. Wprowadzenie przedmiotowych przepisów w prawie krajowym było konieczne w celu zmniejszenia zanieczyszczenia powietrza wywołanego emisjami z kotłów i pieców indywidualnych na paliwo stałe, a jednocześnie mając na uwadze praktyki spalania odpadów w kotłach na paliwo stałe, należało wyeliminować możliwość ręcznego wprowadzania odpadów do komory spalania.

Należy także zwrócić uwagę na nowelizację ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów, dokonaną ustawą z dnia 6 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2019 poz. 51), która weszła w życie 11 lutego 2019 r., która ma na celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń i poprawy jakości powietrza, w szczególności przez realizację przez gminę przedsięwzięć niskoemisyjnych na rzecz najmniej zamożnych gospodarstw domowych, finansowanych na zasadach określonych w ustawie, w części ze środków Funduszu Termomodernizacji i Remontów. Współfinansowanie przedsięwzięć niskoemisyjnych w ramach porozumienia może obejmować w szczególności koszty likwidacji urządzeń lub systemów grzewczych ogrzewających budynki mieszkalne jednorodzinne lub urządzeń lub systemów podgrzewających wodę użytkową w tych budynkach, które nie spełniają standardów niskoemisyjnych, albo wymiany takich urządzeń lub systemów na spełniające standardy niskoemisyjne albo wykorzystujące paliwa gazowe albo energię elektryczną.

Mając na celu poprawę jakości powietrza na terenie województwa warmińsko-mazurskiego, poprzez zmniejszenie stężeń substancji zanieczyszczających powietrze pochodzących m.in. z transportu drogowego, Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego w roku 2016 zwrócił się do Starostów o zwrócenie szczególnej uwagi, podczas kontroli prowadzonych w ramach

ustawowego nadzoru starosty nad stacjami kontroli pojazdów, na sposób przeprowadzania przez diagnostę badania technicznego pojazdu w zakresie emisji spalin.

Samorząd Województwa dostrzegając i w pełni popierając pozytywne zjawisko włączenia się społeczeństwa, organizacji pozarządowych i mediów w działania na rzecz czystego powietrza i rozwiązania problemu zanieczyszczenia powietrza, zorganizował w dniach 18 i 19 maja 2017 r. *XVIII Samorządowe Forum Ekologiczne* pn. „Powietrze na Warmii i Mazurach – zagrożenia – ochrona - jakość”, poświęcone zagadnieniom związanym z ochroną powietrza, monitoringiem jego jakości, przyczynom zanieczyszczeń, zagrożeniom takim jak smog, „niska emisja” i emisja komunikacyjna, w którym wzięli udział przedstawiciele samorządów lokalnych, środowisk naukowych, mediów oraz wszystkich instytucji, którym bliska jest tematyka ochrony środowiska.

Podczas tegorocznego *XX Samorządowego Forum Ekologicznego*, które odbędzie się w dniach 9-10 maja i zatytułowane będzie „Energie#Energia – polsko-niemieckie spojrzenie na energetykę przyszłości”, poruszone zostaną tematy nowoczesnej energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii. Przedstawiciele samorządów lokalnych i inni uczestnicy będą mieli okazję zapoznać się z bogatymi doświadczeniami w tej dziedzinie niemieckich partnerów z regionu Saksonia-Anhalt.

Ponadto, podczas *II Warmińsko-Mazurskiego Kongresu Przyszłości*, którego organizatorem był Samorząd Województwa Warmińsko-Mazurskiego oraz Grupa WM, a który odbył się w dniach 7 i 8 czerwca 2018 r. w Centrum Konferencyjno-Szkoleniowym Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, przygotowane zostało stoisko informacyjne w zakresie jakości powietrza i jego ochrony przy współdziałaniu przedstawiciela Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Olsztynie. Zainteresowane osoby uzyskały od przedstawicieli tut. Urzędu oraz WIOŚ w Olsztynie wyczerpujące informacje na temat aktualnego i archiwalnego stanu jakości powietrza, systemu pomiarowego jakości powietrza w województwie warmińsko-mazurskim i obowiązujących na terenie województwa dokumentach strategicznych dot. ochrony powietrza.

Dodatkowo, podczas ww. Kongresu przedstawiciele Warmińsko-Mazurskiej Agencji Energetycznej Sp. z o.o. w Olsztynie na własnym stoisku tematycznym prezentowali technologie OZE przeznaczone zarówno do produkcji energii na potrzeby energetyki zawodowej, dla lokalnych systemów energetycznych, jak również na potrzeby indywidualnych konsumentów dla pojedynczych gospodarstw domowych (m.in. nowoczesne systemy fotowoltaiczne), a także proekologiczne rozwiązania dostępne już dziś na rynku.

Podsumowując, w oparciu o wyniki prowadzonego monitoringu jakości powietrza oraz rezultaty dotychczas wdrażanych działań, Województwo Warmińsko-Mazurskie stoi na stanowisku, że realizowane do tej pory programy i strategie stanowią adekwatne rozwiązanie do wyzwań dotyczących jakości powietrza i tym samym aktualnie nie planuje się wprowadzenia tzw. „uchwały antysmogowej”. Tym niemniej jej wprowadzenie w przyszłości nie jest wykluczone, a działania związane z zapewnieniem powietrza dobrej jakości będą także szczegółowo uwzględnione w przyszłości w kolejnym Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Z poważaniem

Z upoważnienia Marszałka Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

Marcin Kuchciński
Wicemarszałek